

URKIOLA ARRIGARRI III: ARRENTZAK

Gitxi dakigu zelako fede-bizitza euken lenengo gizaldietako gure kristiñau euskaldunak, baiña susmagarria da bizitza orretan garrantzi aundia eukela baseleizak eta santutegiak.

Bear ba'da lenengo gizaldi orreitan, lenengo milla-urte osoan, oraindiño ez zan oiturazko gauzea igandero mezea egitea. Bakaretxeetan bizi ziran eta urrean ez egoan ez mezarik ez ebaderik. Antxiñako gauzea bai ba-dala ermita bakoitxean ermitaño edo serore bat eukitea eta onek kanpaia jotzen eban etxeetan otoitza egiteko. Etxeko amak zuzentzen eban otoitz ori. Illetak be egiten ebezan eta illak ermita-barruak illobiratu. Irugarren gizaldia amaitu arte gorpuak erre egiten ziran eta gero gorpu osoak illobiratu.

Laster indarra artu eban beste aintxiñako gauza bat arrentzak dira. Baseleizen artean batzuk ospe bereiztia lortu eban, santutegi biurtu ziran, eta ara urreratzen ziran arrentza egiteko. Olakoa da antxiñako agiriak diñoen lez, Jainko'ko eleizea Mungialdean. Arrentzak baiño geiago be bai: Jainko'ra joaten ziran inguruko errietatik bederatzi-urrenak egiteko. Eta olako ekintzetan udal-etxeak be laguntza emoten eban.

Eta zergaitik egiten eban arrentza ori? Batez be izurriak edo peste "ak sortzen ziran, eta ori sarritan jazoten zan. Oraindiño bizi dira olako egoeretan egiten ziran "promes" batzuk, esaterako Arrieta'tik Gastelugatxe'ra oiñez joaten dira San Ignazio egunean. Bildurgarria zan izurria, bear ba'da Jaungoikoaren zigor lez artzen zan eta parkamena lortzeko, penitentzi lez, egiten ziran arrentzat.

Izaten ziran beste zio batzuk be: legortea zanean curia eskatzeko, eurite aundiak ziranean aterria eskatzeko, pekaturen bat autortzen ebenean oben-neke lez eskatzen eutselako eta abar.

Arrentzak egiteko oitureak bere pentsakerea agertzeko eskubide osoa bear dau eta fedeari eusteko bide egoki bat izaten da batzutan au.

Urkiola'ra arrentza egiteko oiturea be oso zarra da eta inguruko errialde guztiak edo erriak bakarka euken oitura au.

Zeanuri'n abade izan nintzanean, 1970-1980 urteetan, urtero joaten giñan arrentza egiten Urkiola'ra, batzuk

oiñez, beste batzuk berebilletan edo autobusean. Ordu izendatuan beko ermitean batzen giñan eta oiñez arrentza abestuz urreratzen giñan Santutegira. An alkar-penitentzia egiten zan eta gero mezea. Meza-ostean asko inguruko zelaietan batzen ziran bazkaltzeko, beste batzuk jate-xera joaten ziran. Guztiai Udal-Batzak neurri bat arda emoten eutsen.

Baiña urte orrek urte txarrak izan ziran erri-giroari begira eta giro larri onek bere ikutua euki eban arrentzaren arloan be. Parkatu beiste irakurleak jazokizun bat, apur bar zeatzago, agertzea.

Urte baten nik ezer be jakin barik errian iragarkiak ikusi nebazan Urkiola'ra arrentza iragarteko. Urrengo igandean eleizan esan neban arrentza parrokiaren gauzea dala eta iragarki orreitan agertzen dan egunean ez zala egingo, esango dan beste egun baten baiño. Asarre aundia artu eban erriko arduradunak eta abade laguntzaille

biri eskatu eutsen arrentza orretara joateko. Batak ezetz esan eutson, ezin dala joan m-lia familiko ezkontza batera joan bear ebalako egun orretan. Ori egia dan jakiteko, etxe orretara eguazilla joan zan. Bai egia zan. Eta besteak, Undurraga'ko abadeak, arazoa parrokoagaz konpondu bear zala esan eta orretarako alegiña egin eban, baiña ez eban lortu. Orduan alkatea Urkiola'ra joan zan eta

IRU GAUZA DAGOZ ESKUTATU-EZIÑAK:

MAITASUNA,
KEEA

ETA GANBELU-GAIÑEAN DOAN
GIZONA

ARABIA ARREN ATSO TITZA

Manuel Estomba'ri eskatu eutson arrentzan abadelana eurak egiteko, baiña nik aurretiaz jakitun ipiñi neban D. Manuel eta onek ezetza emon eutson, arrentza parrokoak eratu bear ebala. Ez zan egin egun orretan baiña bai beste egun baten. Jakiña, udal-batzak emoten eban arda-neurria ez eban emon. Oitura orrek oindiño jarraitzen daua la uste dot.

Arrentzak erriaren fedeari eusteko bide bat dira eta guk ez doguz ondo ezagutzen Jaungoikoaren bideak. Bear ba'da igandetako mezea errez izten dan sasoi onetan olako ekintzak izango dira fedeari bizirik irauteko era bat. Dana dala, ondo esana dala deritxak gure Legartza adiskideak diñoanari: Ekintza oneik parrokiatan eta santutegian ondo gertatu bear dirala. ■

OLAZAR eta URIBE'tar Martin'ek